

Pol'ský inštitút v Bratislave
ODPORŮČA

Epidémia koronavírusu celkom zmenila naše fungovanie tak ako aj iných slovenských kultúrnych inštitúcií. Muselismezatvoriť našu galériu, kurzy poľského jazyka pokračujú online, zrušili sme plánované podujatia – výstavy, koncerty, prednášky... Rovnako ako Slováci máme obmedzené možnosti pohybu a pracujeme z domu. No to však neznamená, že sme úplne pozastavili naše aktivity. Uvedomujeme si, že dnešný život v čase nákazy sa presťahoval do internetu, a teda pokračuje vo virtuálnom svete. Mnohé kultúrne inštitúcie – múzeá, galérie, archívy, divadlá, opery a pod. sprístupnili svoje priestory pre virtuálne prehliadky, koncerty a online hry. Rovnaká situácia je aj v Poľsku. A to všetko s heslom #zostanwdomu. Z tejto bohatej poľskej ponuky budeme pravidelne vyberať tie „najchutnejšie kúsky“, ktoré vám budeme postupne predstavovať. Veríme, že náš výber bude rovnako zaujímavý ako ponuka iných inštitúcií, a vďaka tomu nestratíte každodenný kontakt s Poľskom, poľskou kultúrou a umením.

Tak teda... začíname!

Tým Poľského inštitútu

- VIZUÁLNE UMENIE
  LITERATÚRA
  DIVADLO
 POĽSKÝ JAZYK
  FILM
  TURISTIKA
 HUDBA
  VEDA A TECHNIKA
  HISTÓRIA

**www.polinst.sk <https://twitter.com/PLInstitutBrat>
<https://www.facebook.com/PolskyInstitutBratislava/>**

Umelecké múzeá a galérie

Národná galéria súčasného umenia Zachęta vo Varšave ponúka návštevníkom špeciálny cyklus podujatí v rámci novej iniciatívy #ZACHETAONLINE. Vďaka nemu sa môžete zúčastniť na online kurátorských prehliadkach. www.facebook.com/watch/?ref=external&v=241046780397738

Galéria nezabúda ani na rodičov, ktorí to majú v aktuálnej situácii naozaj náročné a ponúka bohatý a pravidelný program online rodinných workshopov. Na workshopy prostredníctvom programu Zoom je nutné sa prihlásiť na e-mailovej adrese informacja@zacheta.art.pl. Harmonogram workshopov nájdete na stránke galérie <https://zacheta.art.pl/pl/kalendarz>

Varšavské Národné múzeum ponúka zase sériu vybraných, archívnych nahrávok, ktoré prinášajú záznam z prednášok o dejinách umenia.

www.wszechnica.org.pl/szukaj/muzeum+narodowe+w+warszawie#_blank a <https://www.youtube.com/c/MuzeumNarodoweWWarszawie1862>

Krakovské Múzeum súčasného umenia MOCAK pripravilo akciu **Porozprávaj sa o umení**. Ide o cyklus prednášok, stretnutí, videí o výstavách, projektoch či vybraných umeleckých dielach. A to všetko na jednom mieste.

www.youtube.com/playlist?list=PLU11_1chR_kkIWJ6OolbdIKvQhUdLKLuC

Sliezske múzeum v Katoviciach pripravilo online verziu výstavy o hornosliezskom hip-hop s názvom **Zajawka. Śląski hip-hop 1993-2003** a to hneď v 3D! Expozícia v tomto roku získala cenu O!Lńnienia v kategórii vizuálne umenie. Gratulujeme a tešíme sa o to viac, že Poľský inštitút podporil prednášku o novovzniknutom Sliezskom múzeu počas DAAD 2016!

<https://muzeumlaskie.pl/pl/aktualnosci/wirtualny-spacer-zajawce/>
Múzeum má v ponuke aj kreatívne workshopy pre všetky vekové kategórie. Prvá séria: „Z byfyja“ pozýva k tvorivej zábave, počas ktorej si prostredníctvom videa s návodom môžete vytvoriť model starožitných šálok zo stálej zbierky múzea – takých, aké sa nachádzali v babičkiných byfyjach – čo po sliezsky znamená „kredencoch“. Na stránke múzea si môžete stiahnuť aj pomôcky na výrobu modelov. www.muzeumlaskie.pl/pl/aktualnosci/zbyfyja/

Literatúra

Nadácia Kulczyk Foundation pripravila pre malých poslucháčov (a ich rodičov) cyklus **Múdre rozprávky z celého sveta**. Krátko vzdelávacie poviedky plné emócií čítajú známe poľské herečky a herci, ale aj športovci (Jakub Błaszczykowski, poľský futbalista) či novinári.

https://www.kulczykfoundation.org.pl/aktualnosci/Wydarzenia/Madre_Bajki_Na_Trudne_Czasy
www.soundcloud.com/kulczykfoundation

Literárna únia (Unia Literacka) pozýva na stretnutia s poľskými knihami a ich autormi. V priebehu týždňa záujemcov čakajú texty pre dospelých, a cez víkendy zase pre mladších čitateľov. Začiatok vždy o 18.00 hod. Hostami UL boli už Joanna Bator či Stefan Chwin.

www.facebook.com/unia.literacka

Zo zbierky **FINA-Ninateky** odporúčame audiobook knihy „Iný svet“ Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, ktorý prináša jeho spomienky zo sovietskych lágrov. V podaní znamenitého poľského herca Adama Ferencyho táto kniha získava celkom nový význam.

<https://ninateka.pl/audio/opowiadania-gustaw-herling-grudzinski-1-15>

Divadlo

Skvelú iniciatívu pripravilo **Poľské divadlo Arnolda Szyfmana z Varšavy**. V reakcii na zatvorenie divadla sa rozhodlo sprístupniť niektoré hry zo svojho repertoáru. Vďaka tomu si môžete pozrieť monodrámu výborného poľského herca Andreja Seweryna **Szekspir Forever** či **Emigrantov** Sławomira Mrożka. www.teatrpolski.waw.pl

Herci **Divadla Juliusza Słowackého z Krakova** sa rozhodli pre zaujímavý experiment. Nechali sa v noci zatvoriť v sídle divadla a objavovať i skúmať túto budovu. Diváci tak majú dočinenia s divadelno-seriálovou produkciou, ale aj pátraním za divadlom v čase náklady. Sledujte v každú stredu a sobotu o 20.00 hod.

<https://www.facebook.com/events/889835791459462/>

Chorzowské zábavné divadlo ponúka všetkým svojim facebookovým fanúšikom akciu #rozrywkadośniadania. V rámci tejto zábavy k raňajkám čítajú herci knihy pre deti a dospelých, prednášajú minirecitály, a uvádzajú poľské a zahraničné šlágre.

www.facebook.com/TeatrRozrywki

Pol'ský jazyk

Súčasnité obdobie – hoci je ťažké – vytvára dobré podmienky pre jazykové samoštúdium. Ak sa chcete zdokonaľiť v poľštine, odporúčame **online kurz Univerzity Marie Curie-Skłodowskej v Lubline**. Požadovaná úroveň je B1, pričom kurz, ktorý pozostáva zo 40 hodín, je bezplatný.

www.lui.lublin.eu/portal/kursy/kurs-polskiego

S akými slovami majú Poliáci najväčšie problémy pri vyslovovaní? Ako správne používať poľský prízvuk? Odkiaľ pochádzajú názvy dní v týždni či poľských mesiacov? Akých chýb sa dopúšťa poľská mládež? O tom, ale aj o mnohých ďalších témach súvisiacich s poľským jazykom sa dozviete na YouTube kanáli **Mówiąc inaczej Pauliny Mikuły**, známej youtuberky a popularizátorky spisovnej poľštiny. www.youtube.com/user/PamikuPL

Chcete počuť od naslovovzatého experta na poľštinu, aké zmeny sa v minulosti udiali, a aké sa ešte v súčasnosti dejú v poľskom jazyku, ale aj čo patrí ku kultúre poľského jazyka, prípadne čomu sa vyvarovať? Nenechajte si ujsť reláciu **Słownik Polsko@Polski s prof. Janom Miodkom**, členom Rady poľského jazyka, členom Jazykovedného výboru Poľskej akadémie vied a riaditeľom Inštitútu poľskej filológie Vroclavskej univerzity. Spolu s Dr. Justynou Janus-Konarskou odpovedajú aj na otázky, ktoré diváci kladú na internetovej stránke programu. www.slownikpolskipolski.vod.tvp.pl

Film

Svoj archív sprístupnila **Filmová škola v Lodži**. Medzi jej absolventami sú skvelí poľskí a svetoví režiséri ako Andrzej Wajda, Kazimierz Kutz, Jerzy Skolimowski, Krzysztof Kieślowski či Krzysztof Zanussi. Kým začali tvoriť svoje najznámejšie celovečerné filmy, už počas štúdia natáčali mnohé krátke filmy, filmové etudy vrátane dokumentov. Teraz si ich môžete pozrieť online. www.etiudy.filmschool.lodz.pl

V rámci iniciatívy #zostańwdomu sprístupnilo **Štúdio kreslených filmov z Bielska-Białej** svoje večerníčky. Bolek a Lolek, Reksio, Pampalini – lovca zvierat, Únos Baltazara Gąbku, Cesty kapitána Klipera sú známe a obľúbené aj na Slovensku. Tieto a ďalšie filmy si môžu pozrieť deti vo veku od 2 do 102 rokov. www.youtube.com/channel/UCfXtDCs237pyDFCBIQR46yw/videos

Aj varšavské **Štúdio dokumentárnych a hraných filmov** sa vydalo podobnou cestou a pre všetkých záujemcov sprístupnilo svoju digitálnu zbierku. Bez toho, aby ste museli ísť do kina, môžete si pozrieť mnoho historických filmov, ale aj dokumentárnych filmov uznávaných poľských tvorcov. Dostupná je aj filmová Databáza vzdelávacích dokumentov. www.wfdif.pl

WYTWÓRNIĄ FILMÓW
DOKUMENTALNYCH
I FABULARNYCH

Cestovanie a turistické zaujímavosti

Keďže máme obmedzené možnosti ako tráviť voľný čas na čerstvom vzduchu, **Zámok a zámocký park v Kórniku** z 19. storočia (veľkopolský región) pozýva na virtuálnu prechádzku a oddych. Cítite jar? V miestnom arboréte sa nachádza vyše 3000 druhov rastlín. V jednej z budov (tzv. Prowent), ktoré patria k zámockej usadlosti, sa v roku 1923 narodila poľská poetka **Wisława Szymborska**, laureátka Nobelovej ceny z roku 1996.

<http://www.bkpan.poznan.pl/wirtualny-spacer/pl/index.html> a www.kornik.travel

Solná baňa vo Wieliczke, ktorá je aj na Zozname svetového dedičstva kultúry UNESCO, sprístupnila virtuálnu prehliadku – pozrite sa do podzemných komôr a chodieb, kde sa nachádza historické

Pokiaľ ste fanúšikmi dreva a architektúry, nenechajte si ujsť virtuálnu prehliadku **Cesty drevenej architektúry** v Lubuskom vojvodstve a prehliadku drevených kostolov zo 14. až 17. storočia, ktoré sa dodnes zachovali na západe Poľska.

Hudba

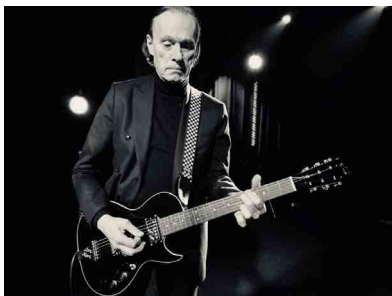
Piotr Beczała patrí k najpopulárnejším súčasným poľským tenorom. Naposledy zaznamenal veľký úspech vo viedenskom predstavení Halky Stanisława Moniuszku. Epidémia koronavírusu mu prekazila plány spievať v opere Werther Julesa Masseneta v newyorskej Metropolitan opere. Ale spolu so svojou scénickou partnerkou Joyce DiDonato zaspievali doma úryvky tejto opery (v sprievode klavíra a harfy). Odporúčame (nielen) všetkým milovníkom klasickej hudby! www.youtube.com/watch?v=tikkN3z145Q

Rôzne predstavenia **Veľkého divadla – Národnej opery z Varšavy**, ako aj **Veľkého divadla z Poznane** sú tiež dostupné na internete. Opery a balety poľských skladateľov (Halka, Strašná dvor, Legenda Baltiku) či svetovej klasiky (Tosca, Spiaca kráľovná) máte na dosah ruky a ani nemusíte vyjsť z domu. www.vod.teatr Wielki.pl

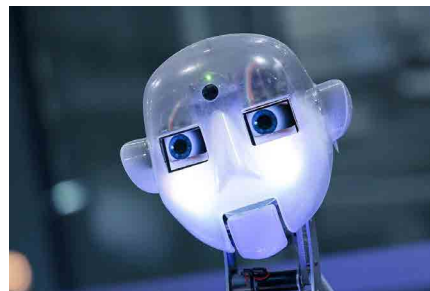
Tento rok uplynie presne 40 rokov od vydania kultového albumu poľského rocku – Helicopters kapely Porter Band. Jej líder John Porter, Walesan, sa v polovici 70. rokov usídlil v Poľsku a stál pri zrode súčasného poľského rocku. Teraz hrá z domu pre všetkých svojich fanúšikov. Môžete si tak vypočuť skladby Porter Bandu, ale aj známe i menej známe sólové kompozície Johna Portera. www.facebook.com/john.porter.14224

Veda a technika

Zaujímavý návrh na toto obdobie pripravilo varšavské **Vedecké centrum Kopernik**. Experimenty pod dohľadom skúsených vedcov, kurz majstrovania, tajomstvá neba a astronómie či cenné rady expertov. To by ste si rozhodne nemali nechať ujsť.

www.kopernik.org.pl/kopernikwdomu

Krakovské **Múzeum mestského inžinierstva** spojilo svoje sily s podobnými múzeami v šiestich európskych štátoch s cieľom priblížiť technické pamiatky. Nahrali a sprístupnili zvuky pamiatkových zariadení a strojov, pracovísk, ako aj súčasných veľkomestských koloritov (#SoundsofChanges). Okrem toho spolu s múzejnými expertmi môžete realizovať pokusy (#OdkrywajzMiM) alebo spoznávať históriu techniky a technológie (#OdkryciaTechniki). www.facebook.com/muzeuminzynierii

História

Zaujímate sa o poľskú históriu? V takom prípade sleduje filmový kanál **Múzea histórie Poľska**. Nájdete tam mnoho dokumentárnych a animovaných filmov o poľskej histórii, ale aj najvýznamnejších udalostiach a postavách poľských dejín. Približujú ich nielen vedci a bádatelia, ale aj priami účastníci a svedkovia jednotlivých dejinných udalostí.

www.youtube.com/channel/UC5QCPXtNBwJ8b7fNsZ5OaaA

A čo tak vydať sa na mimoriadnu a neobyčajnú cestu do najzaujímavejších miest a zákutí strednej Európy, bádať po udalostiach, ktoré sa v našom regióne odohrali, ale aj po osobách, ktoré sú s ním úzko späté? Pozrite sa na projekt, ktorý pripravilo **Medzinárodné centrum kultúry z Krakova**. Máte tak skvelú príležitosť lepšie spoznávať región, v ktorom žijú Poliaci a Slováci.

www.mck.krakow.pl/travel-around-central-europe

Múzeum Varšavského povstania sprístupnilo prvú časť komiksu **Bradł**, ktorý približuje vojnové osudy Kazimierza Leského, poľského inžiniera a príslušníka podzemného vojska, ktorý sa stal jedným z najlepších poľských agentov bojujúcich s Nemcami. Komiks v štýle noir pripravil scenárista **Tobiasz Piątkowski** a ilustrátor **Marek Oleksicki**. A ďalšie časti komiksu Bradł si môžete prečítať v čítarni Poľského inštitútu v Bratislave!

<https://www.1944.pl/artykul/zostan-w-domu-z-bradlem,5018.html>

